

Uusi tutkimus (Sa-Korsol, 20023) ja viitearvojen tarkennus (P – Prealb, 4618)

Uusi tutkimus Cushingin syndrooman diagnostiikkaan, syljen kortisoli (Sa-Korsol, 20023) otetaan käyttöön 25.1.2011

Iltayöllä klo 23 - 24 kerätty syljen kortisoli on sensitiivinen Cushingin oireyhtymän (hyperkortisolismin) seulontatutkimus. Cushingin oireyhtymässä kortisolin normaali vuorokausivaihtelu puuttuu ja iltayön syljen kortisoliarvot ovat yleensä selvästi koholla (yli 8,6 nmol/l, Findling & Raff JCEM 2006;91:3746-53). Syljen kortisolipitoisuus yli 15,2 nmol/l tunnistaa n. 90 % Cushing-potilaista (Papanicolaou D. ym. JCEM 2002;87:4515-21). Viitearvot (alle 3.0 nmol/l) perustuvat 65 terveeseen aikuisen sylkinäytteisiin. Syljen kortisoli on julkaisujen mukaan Cushingin oireyhtymän seulonnassa verrattavissa perinteisiin seulontakokeisiin dU-Korsol ja lyhyt DXM-estokoe.

Menetelmä:

Sa-Korsol tehdään spesifisellä LC-MS/MS-menetelmällä. Tulokset ovat valmiina 3 viikon kuluessa. Tutkimuksen hinta on 34,7 €.

Näytteen keräys ja käsittely:

Potilas voi kerätä itse sylkinäytteen kotonaan ISLABin internet-sivuilta löytyvän potilasohjeen Sa-Korsol keräysohje mukaan ja toimittaa näyteputken seuraavana päivänä laboratorioon. Näyte sentrifugoidaan (2 min 1000 g) keräysputkeen, sisäholkki vanuttuppoineen hävitetään ja näyte lähetetään keräysputkessa analysoivaan laboratorioon. Näyte säilyy huoneenlämmössä 1 vrk, jääkaapissa 3 - 5 vrk, pitempiaikainen säilytys pakastettuna. Analyysiin tarvittava näytemäärä on 1 – 2 ml.

Salivette-näytteenkeräysputkia voi tilata ISLABin aluelaboratorioista (Salivette Cortisol, Code Blau, Sarstedt 51.1534.500).

Viitearvot:

Kaikki alle 3 nmol/l.

Plasman prealbumiinin (P – Prealb, 4618) viitearvoja on tarkennettu

Uudet viitearvot perustuvat kirjallisuuteen (Ritchie RF et al. J Clin Lab Anal. 1999;13:273-9).

Viitearvot:

Viitearvoryhmä	Alaraja (g/l)	Yläraja (g/l)
Alle 1kk	0.07	0.18
1 kk – 5 v	0.12	0.27
6 – 8 v	0.13	0.28
9 – 11 v	0.15	0.33
12 – 16 v	0.18	0.37
Miehet yli 16v	0.2	0.43
Naiset yli 16v	0.18	0.39

Näytteen säilytys ja lähetysohjeet pysyvät ennallaan. Säilytys +4C asteessa. Lähetys huoneenlämmössä.

Kari Punnonen
toimitusjohtaja
johtava ylilääkäri

Jarkko Romppanen
kemian vastualuejohtaja
apulaisyli­lääkäri

Jakelu

ISLABin aluelaboratorioiden johtajat,
Kuopion aluelaboratorio: KYSin osastot ja poliklinikat,
PSSHP terveyskeskukset ja sairaalat
OA:KERANA
OA:KEMAUT
Internet, intranet